

159

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 17 stycznia 2006 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia bydła²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 18 pkt 1 lit. b, art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowe wymagania weterynaryjne:

- a) dla prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania, pozyskiwania, konserwacji, obróbki, przechowywania, prowadzenia obrotu lub wykorzystywania nasienia bydła,
- b) przy przywozie nasienia bydła,
- c) przy handlu nasieniem bydła;

2) szczegółowe wymagania dla świadectw zdrowia nasienia bydła w handlu oraz sposób ich wystawiania.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) nasienie — poddany obróbce lub rozcieńczony ejakulat bydła;
- 2) centrum pozyskiwania nasienia — zakład, położony na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, w którym pozyskuje się i poddaje obróbce nasienie wykorzystywane do sztucznego unasienniania, zatwierdzony i nadzorowany przez urzędowego lekarza weterynarii;
- 3) centrum przechowywania nasienia — zakład, położony na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, w którym przechowuje się nasienie wykorzystywane do sztucznego unasienniania, zatwierdzony i nadzorowany przez urzędowego lekarza weterynarii;

4) lekarz weterynarii centrum — lekarza weterynarii posiadającego specjalizację w zakresie rozrodu zwierząt, upoważnionego przez powiatowego lekarza weterynarii, odpowiedzialnego za codzienne przestrzeganie określonych w rozporządzeniu wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia centrum pozyskiwania nasienia lub centrum przechowywania nasienia;

5) przesyłka nasienia — ilość nasienia objętą jednym świadectwem zdrowia;

6) państwo pozyskania nasienia — państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo trzecie, w którym nasienie zostało pozyskane, poddane obróbce lub przechowywane i z którego jest wysyłane do państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

7) laboratorium diagnostyczne — laboratorium wyznaczone i zatwierdzone przez właściwą władzę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, przeznaczone do wykonywania badań diagnostycznych określonych w rozporządzeniu;

8) pozyskanie — ilość nasienia uzyskaną od dawcy w dowolnym czasie.

§ 3. Szczegółowe wymagania weterynaryjne dla centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Nasienie będące przedmiotem handlu powinno:

1) spełniać wymagania określone w przepisach o kontroli weterynaryjnej w handlu;

2) być pozyskiwane w centrum pozyskiwania nasienia, spełniającego wymagania weterynaryjne określone w rozdziale 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia;

3) być pozyskiwane, poddawane obróbce i przechowywane zgodnie z wymaganiami weterynaryjnymi określonymi w rozdziale 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia;

4) spełniać wymagania weterynaryjne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia;

5) pochodzić od bydła spełniającego wymagania weterynaryjne określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia;

6) być zaopatrzone w oddzielne dla każdej przesyłki, wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii, świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 220, poz. 1892).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiającej warunki zdrowotne zwierząt wymagane w handlu wewnętrznym oraz w imporcie zamrożonego nasienia bydła domowego w krajach Wspólnoty Europejskiej (Dz. Urz. WE L 194 z 22.07.1988, str. 10, z późn. zm.). Dane dotyczące ogłoszenia aktów Unii Europejskiej zamieszczonych w niniejszym rozporządzeniu dotyczą ich ogłoszenia w Polskim wydaniu specjalnym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

ny w rozporządzeniu Komisji nr 599/2004/WE z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44).

2. Świadectwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, powinno:

- 1) być sporządzone co najmniej w jednym z języków urzędowych państwa pozyskania nasienia i państwa przeznaczenia;
- 2) być wystawione na jednego odbiorcę.

§ 5. 1. Nasienie przywożone z państw trzech powinno:

- 1) spełniać wymagania określone w § 4 ust. 1 pkt 1—5;
- 2) spełniać wymagania określone w przepisach o weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 3) pochodzić od bydła, które w okresie 6 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia pozostawało na terytorium państwa trzeciego, które znajduje się na liście Komisji Europejskiej;
- 4) być zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, którego wzór określa decyzja 94/577/WE z dnia 15 lipca 1994 r. dotycząca warunków zdrowotnych zwierząt i świadectw weterynaryjnych dla przywozu nasienia bydła z państw trzech (Dz. Urz. WE L 221 z 26.08.1994, z późn. zm.).

2. Świadectwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, powinno:

- 1) w oryginale towarzyszyć przesyłce nasienia do miejsca przeznaczenia;

2) być sporządzone co najmniej w jednym z języków urzędowych państwa przeznaczenia nasienia i państwa, w którym przeprowadzana jest kontrola graniczna;

3) być sporządzone na pojedynczej kartce papieru;

4) być wystawione na jednego odbiorcę.

§ 6. 1. Dopuszcza się przechowywanie i umieszczanie na rynku, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nasienia pozyskanego przed dniem 1 maja 2004 r., jeżeli jest ono przechowywane w oddzielnym pomieszczeniu i będzie użyte wyłącznie do zabiegów inseminacji lub w celu kontynuacji programu hodowlanego, określonego w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

2. Ograniczenia w przechowywaniu i umieszczaniu na rynku, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nasienia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczą nasienia zgromadzonego w centrum pozyskiwania nasienia lub w centrum przechowywania nasienia, dopuszczonego do obrotu przed dniem 1 maja 2004 r.

§ 7. Lekarz weterynarii, który na podstawie dotychczasowych przepisów uzyskał uprawnienia wymagane dla lekarza weterynarii centrum, zachowuje te uprawnienia.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia bydła (Dz. U. Nr 100, poz. 1015).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 stycznia 2006 r. (poz. 159)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA CENTRUM POZYSKIWANIA NASIENIA I CENTRUM PRZECHOWYWANIA NASIENIA

Rozdział 1

Szczegółowe wymagania weterynaryjne konieczne do zatwierdzenia centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia

1. Centrum pozyskiwania nasienia powinno:

- 1) znajdować się pod stałym nadzorem lekarza weterynarii centrum;
- 2) posiadać wydzielone, zamykane pomieszczenia lub obiekty przeznaczone do:
  - a) stałego przebywania zwierząt,
  - b) kwarantanny zwierząt,

c) izolacji zwierząt,

d) pozyskiwania nasienia,

e) czyszczenia, odkażania lub sterylizacji narzędzi i sprzętu,

f) obróbki, konserwacji i przechowywania nasienia, które nie muszą znajdować się w tym samym miejscu;

3) być zabezpieczone przed dostępem zwierząt z zewnątrz.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby pomieszczenia dla zwierząt były fizycznie oddzielone od pomieszczeń do pozyskiwania, obróbki i przechowy-

wania nasienia i były łatwe do czyszczenia i odkażania.

3. Centrum przechowywania nasienia powinno:

- 1) znajdować się pod stałym nadzorem lekarza weterynarii centrum;
- 2) być zabezpieczone przed dostępem zwierząt z zewnątrz;
- 3) być zaprojektowane w taki sposób, aby urządzenia do przechowywania nasienia były łatwe do czyszczenia i odkażania.

Rozdział 2

Szczegółowe wymagania weterynaryjne dotyczące centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia

I. Centrum pozyskiwania nasienia

1. Centrum pozyskiwania nasienia powinno być kontrolowane przez powiatowego lekarza weterynarii co najmniej dwa razy w roku w zakresie zatwierdzania oraz pozyskiwania, obróbki i przechowywania nasienia.

2. Kontrolę centrum pozyskiwania nasienia przeprowadza się w zakresie:

- 1) przetrzymywania w nim wyłącznie zwierząt jednego gatunku, od których pozyskiwane jest nasienie, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) prowadzenia przez lekarza weterynarii centrum rejestru, w którym ewidencjonuje się:
  - a) zwierzęta przebywające w centrum pozyskiwania nasienia z wyszczególnieniem rasy, daty urodzenia, cech identyfikacyjnych każdego zwierzęcia, statusu serologicznego buhaja dotyczącego zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła — IBR/IPV,
  - b) informacje o stanie zdrowia zwierzęcia, wyniki weterynaryjnych badań kontrolnych, historię chorób i wyniki wszystkich przeprowadzonych testów, przypadki leczenia i przeprowadzone szczepienia,
  - c) wszystkie przypadki przemieszczania się zwierząt, przybycie i opuszczenie centrum;
- 3) przestrzegania zakazu przebywania osób nieupoważnionych na terenie centrum, a w stosunku do osób upoważnionych przestrzegania zaleceń lekarza weterynarii centrum;
- 4) kwalifikacji zatrudnionych pracowników, z uwzględnieniem szkoleń z zakresu odkażania, higieny i zapobiegania rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych zwierząt.

3. W centrum pozyskiwania nasienia dopuszcza się przetrzymywanie, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii i po określeniu przez niego wymagań, zwie-

rząt niezbędnych do funkcjonowania centrum pozyskiwania nasienia, innych niż zwierzęta, od których pozyskiwane jest nasienie, jeżeli nie stanowią zagrożenia dla zdrowia zwierząt, od których nasienie jest pozyskiwane.

II. Centrum przechowywania nasienia

1. Centrum przechowywania nasienia powinno być kontrolowane przez powiatowego lekarza weterynarii co najmniej dwa razy w roku w zakresie zatwierdzenia i przechowywania nasienia.

2. Kontrolę centrum przechowywania nasienia przeprowadza się w zakresie:

- 1) prowadzenia przez lekarza weterynarii centrum rejestru, w którym ewidencjonuje się:
  - a) wszystkie przypadki przemieszczeń nasienia, dostarczenie i wysyłkę z centrum,
  - b) datę pozyskania i obróbki nasienia,
  - c) status zdrowotny buhajów, których nasienie jest przechowywane;
- 2) przestrzegania zakazu przebywania osób nieupoważnionych na terenie centrum, a w stosunku do osób upoważnionych przestrzegania zaleceń lekarza weterynarii centrum;
- 3) kwalifikacji zatrudnionych pracowników, z uwzględnieniem szkoleń z zakresu odkażania, higieny i zapobiegania rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych zwierząt.

Rozdział 3

Szczegółowe wymagania weterynaryjne dla pozyskiwania, obróbki i przechowywania nasienia

1. Podmiot prowadzący centrum pozyskiwania nasienia lub centrum przechowywania nasienia powinien pozyskiwać, poddawać obróbce i przechowywać nasienie wyłącznie w pomieszczeniach do tego przeznaczonych, zapewniając warunki higieny zapobiegające przenoszeniu chorób zakaźnych.

2. Poddawane obróbce i przechowywane może być tylko nasienie pozyskane w centrum pozyskiwania nasienia, które nie miało kontaktu z nasieniem niepełniającym wymagań weterynaryjnych określonych w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Dopuszcza się obróbkę nasienia, które nie zostało pozyskane w centrum pozyskiwania nasienia, pod warunkiem że nie będzie ono przedmiotem handlu wewnątrzspółnotowego i nie będzie ono miało kontaktu z nasieniem przeznaczonym do handlu oraz że:

- 1) buhaje, od których pozyskano nasienie, spełniają wymagania weterynaryjne określone w rozporządzeniu;
- 2) obróbka nasienia jest przeprowadzana przy użyciu sprzętu innego niż użyty do obróbki nasienia będącego przedmiotem handlu, a użyty sprzęt zosta-

nie oczyszczony, odkażony lub wysterylizowany po użyciu;

3) nasienie jest możliwe do odróżnienia poprzez oznakowanie zawierające dodatkowo dane umożliwiające identyfikację podmiotu, który dokonał obróbki nasienia.

4. Do rozrzedzania i konserwacji nasienia powinno stosować się preparaty i rozrzedzalniki sporządzone z produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących ze źródeł, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub przed ich użyciem zostały poddane obróbce wykluczającej takie zagrożenie.

5. Narzędzia i sprzęt używane do pozyskiwania i obróbki nasienia powinny być przed i po zabiegu oczyszczone, odkażone lub wysterylizowane, a w przypadku sprzętu jednorazowego użytku zniszczone po użyciu.

6. Pojemniki służące do przechowywania lub transportu nasienia powinny być oczyszczone, odkażone lub wysterylizowane przed każdym ich napełnieniem, a w przypadku pojemników jednorazowego użytku zniszczone po użyciu; stosowany w nich środek chłodzący nie może być uprzednio używany do innych produktów pochodzenia zwierzęcego.

7. Każda pojedyncza dawka nasienia powinna być czytelnie oznakowana na indywidualnym opakowaniu (stomce), a oznakowanie powinno zawierać:

- 1) weterynaryjny numer identyfikacyjny centrum pozyskania nasienia, nadany przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) dane identyfikacyjne buhaja, od którego pozyskano nasienie (nazwa, numer ewidencyjny dawcy i rasa według kodów z systemu identyfikacji);
- 3) datę pozyskania nasienia, składającą się z 6 cyfr, z których 2 cyfry oznaczają rok pozyskania nasienia i po „myślniku” 3 kolejne cyfry oznaczające kolejny dzień roku kalendarzowego, w którym pozyskano nasienie;
- 4) oznaczenie (IN) — w odniesieniu do statusu serologicznego buhaja odnoszącego się do IBR/IPV.

8. Zamrożone zarodki, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach o zarodkach bydła oraz w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, mogą być przechowywane, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, w centrach przechowywania nasienia w pomieszczeniach zatwierdzonych do przechowywania nasienia, w oddzielnych pojemnikach.

Załącznik nr 2

WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA NASIENIA, KTÓRE MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM HANDLU

1. Nasienie będące przedmiotem handlu powinno:

- 1) być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt, które:
  - a) w dniu pozyskania nasienia nie wykazują żadnych objawów chorobowych,
  - b) nie były używane do krycia naturalnego,
  - c) nie były szczepione przeciwko zakaźnemu zapaleniu nosa i tchawicy/otrętowi bydła (IBR/IPV),
  - d) w okresie 12 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia nie były szczepione przeciwko pryszczycy, a w przypadku gdy w tym okresie były szczepione, to 5 % nasienia z każdego pozyskania, jednak nie mniej niż 5 stomek, poddano testowi izolacji wirusa z wynikiem ujemnym, z zastrzeżeniem lit. e,
  - e) w okresie 30 dni przed dniem pozyskania nasienia nie były szczepione przeciwko pryszczycy,
  - f) w okresie 30 dni przed dniem pozyskania nasienia i 30 dni po dniu pozyskania i zamrożenia nasienia przebywały w centrum pozyskiwania nasienia, w którym nie stwierdzono przypadków pryszczycy, gruźlicy, brucelozy, enzootycznej białaczki bydła, a w przypadku pozyskiwania nasienia świeżego przebywały w centrum pozyskiwania nasienia do dnia jego wysyłki,
  - g) w okresie 3 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia i 30 dni po dniu pozyskania i zamrożenia nasienia przebywały w centrum pozyskiwa-

nia nasienia, wolnym od pryszczycy, położonym w miejscu, gdzie w promieniu 10 km nie stwierdzono przypadków pryszczycy, a w przypadku nasienia świeżego, przebywały w centrum pozyskiwania nasienia do dnia jego wysyłki;

- 2) być zabezpieczone mieszaniną antybiotyków w takiej ilości, aby w przygotowanym do zamrożenia, rozcieńczonym nasieniu znajdowało się:
  - a) nie mniej niż 500 IU w ml streptomycyny,
  - b) 500 IU w ml penicyliny,
  - c) 150 µg w ml linkomycyny,
  - d) 300 µg w ml spektynomycyny;
- 3) być przechowywane w zatwierdzonych warunkach przez okres 30 dni poprzedzających wysyłkę — w przypadku nasienia mrożonego;
- 4) być przewożone w oczyszczonych, odkażonych lub wysterylizowanych i zaplombowanych kontenerach, oznakowanych w taki sposób, aby widoczny na nich numer odpowiadał numerowi znajdującemu się na świadectwie zdrowia zwierzęcia, w warunkach zabezpieczających przed zanieczyszczeniem, a użyty środek chłodzący nie był wcześniej używany do chłodzenia innych produktów pochodzenia zwierzęcego.

2. Mieszanina antybiotyków, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może być inna, jeżeli zapewnia równo-

ważne działanie przeciw mętwikowi, leptospirom i mykoplazmom.

3. Po dodaniu antybiotyków, rozcieńczone nasienie powinno być przetrzymywane w temperaturze nie wyższej niż 5° C przez co najmniej 45 minut.

4. Nasienie buhajów ras mlecznych pochodzące od dawców będących nosicielami wad genetycznych, w szczególności BLAD, powinno posiadać wpis o nosicielstwie w dokumentach hodowlanych określonych w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

Załącznik nr 3

WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA BYDŁA, KTÓREGO NASIENIE MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM HANDLU

1. Buhaje wprowadzane na teren centrum pozyskiwania nasienia powinny pochodzić ze stad:

- 1) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) urzędowo wolnych od gruźlicy i brucelozy bydła, zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uznania i zachowania wolne od chorób; zwierzęta nie mogły być poprzednio trzymane w stadzie o niższym statusie zdrowotnym;
- 3) wolnych od enzoptycznej białaczki bydła, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 2, albo pochodzić od matek, które zostały poddane badaniu z wynikiem ujemnym, przeprowadzonemu zgodnie z załącznikiem D w rozdziale II dyrektywy Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzspółnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz. Urz. WE L 121 z 20.07.1964, str. 1977; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. III, t. 1, str. 13), po zabraniu zwierząt od ich matki, przy czym w przypadku zwierząt otrzymywanych w wyniku transplantacji za matkę uznaje się biorczynię zarodka.

2. W przypadku niespełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nasienie nie może być przedmiotem handlu do czasu osiągnięcia przez buhaje 2 lat oraz przeprowadzenia badań, o których mowa w ust. 3.

3. W okresie 28 dni przed wprowadzeniem do pomieszczeń kwarantanny centrum pozyskiwania nasienia buhaje powinny zostać poddane, z wynikiem ujemnym, z wyjątkiem testu serologicznego na BVD/MD, następującym badaniom na:

- 1) gruźlicę — testem śródskórnej tuberkulinizacji, przy użyciu tuberkuliny bydłowej i ptaków, zgodnie z załącznikiem B dyrektywy Rady, o której mowa w ust. 1 pkt 3;
- 2) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr oraz próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek), zgodnie z załącznikiem C dyrektywy Rady, o której mowa w ust. 1 pkt 3;

3) enzoptyczną białaczkę bydła — testem serologicznym: immunodiffuzji w żelu agarowym, wyłącznie w badaniu indywidualnym lub testem ELISA;

4) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA; a w przypadku zwierząt nie pochodzących ze stada wolnego od IBR/IPV — testem serologicznym (badanie surowicy krwi w stosunku do całego wirusa) wykonanym na próbce krwi;

5) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD):

a) testem izolacji wirusa lub badaniem w kierunku antygeny wirusa oraz

b) testem serologicznym dla stwierdzenia obecności lub braku przeciwciał.

4. Badania, o których mowa w ust. 3, mogą być po uprzednim zgłoszeniu powiatowemu lekarzowi weterynarii, przeprowadzone w zatwierdzonym pomieszczeniu centrum pozyskiwania nasienia, przeznaczonym do kwarantanny zwierząt, jednak w tym przypadku okres kwarantanny nie może rozpocząć się przed dniem pobrania próbek do badań.

5. W przypadku gdy wynik co najmniej jednego z badań, o których mowa w ust. 3 pkt 1—4 i pkt 5 lit. a, był dodatni, zwierzę usuwa się z pomieszczenia kwarantanny; w przypadku kwarantanny grupowej, powiatowy lekarz weterynarii podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu w stosunku do pozostałych zwierząt, a okres ich właściwej kwarantanny nie może rozpocząć się przed usunięciem z pomieszczenia kwarantanny zwierzęcia, u którego stwierdzono dodatni wynik badań.

6. Podczas 28-dniowego okresu kwarantanny w zatwierdzonym pomieszczeniu centrum pozyskiwania nasienia, w którym powinny przebywać wyłącznie buhaje posiadające co najmniej taki sam status zdrowotny, nie wcześniej niż 21 dni po przyjęciu zwierząt na kwarantannę, przeprowadza się z wynikiem ujemnym, z wyjątkiem testu serologicznego na BVD/MD, następujące badania na:

- 1) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr oraz próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek) wykonanym zgodnie z załącz-

nikiem B dyrektywy Rady, o której mowa w ust. 1 pkt 3;

- 2) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA (badanie surowicy krwi w stosunku do całego wirusa); w przypadku uzyskania dodatniego wyniku testu zwierzę usuwa się natychmiast z pomieszczenia kwarantanny, a inne zwierzęta z tej samej grupy izoluje się i nie wcześniej niż 21 dni od usunięcia zwierzęcia, u którego uzyskano dodatni wynik testu, ponownie poddaje testom;
- 3) chorobę mętwikową (*Campylobacter foetus* ssp. *venerealis*), co najmniej 7 dni po przyjęciu na okres kwarantanny:
  - a) pojedynczym testem hodowli, przeprowadzonym na próbce materiału ze sztucznej pochwy albo wypluczyn z napletka — w przypadku zwierząt mających mniej niż 6 miesięcy albo przebywających od tego wieku w grupie tej samej płci przed kwarantanną,
  - b) 3-krotnym, w odstępach 7-dniowych, testem hodowli przeprowadzonym na próbce materiału ze sztucznej pochwy albo wypluczyn z napletka — w przypadku zwierząt w wieku 6 miesięcy lub starszych, które przed kwarantanną mogły mieć kontakt z samicami;
- 4) zarzę rżęstkwą (*Trichomonas foetus*), co najmniej 7 dni po przyjęciu na okres kwarantanny:
  - a) pojedynczym testem hodowli przeprowadzonym na próbce materiału z napletka — w przypadku zwierząt mających mniej niż 6 miesięcy albo przebywających od tego wieku w grupie tej samej płci przed kwarantanną,
  - b) 3-krotnym, w odstępach 7-dniowych, testem hodowli przeprowadzonym na próbce materiału wypluczyn z napletka — w przypadku zwierząt w wieku 6 miesięcy lub starszych, które przed kwarantanną mogły mieć kontakt z samicami;
- 5) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD):
  - a) testem izolacji wirusa lub badaniem w kierunku antygeny wirusa oraz
  - b) testem serologicznym dla określenia obecności lub braku przeciwciał; zwierzęta, które uzyskały wynik serologicznie dodatni albo serologicznie ujemny, można dopuścić do pomieszczeń pozyskiwania nasienia, jeżeli u żadnego ze zwierząt, które uzyskały wynik serologicznie ujemny w badaniu przed wprowadzeniem do kwarantanny, nie wystąpi serokonwersja; jeżeli wystąpi serokonwersja, to wszystkie zwierzęta, które uzyskały wynik serologicznie ujemny, poddaje się przedłużonej kwarantannie, do czasu niewystąpienia serokonwersji w grupie w okresie 21 dni; zwierzęta, które uzyskały wynik serologicznie dodatni, można dopuścić do pomieszczeń pozyskiwania nasienia.

7. W przypadku gdy wynik przynajmniej jednego z badań, o których mowa w ust. 6 pkt 1—4 i pkt 5 lit. a, był dodatni, zwierzę usuwa się z pomieszczenia kwarantanny; w przypadku kwarantanny grupowej powiatowy lekarz weterynarii podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu w stosunku do pozostałych zwierząt i rozstrzyga o statusie zdrowotnym zwierząt i możliwości zakwalifikowania ich do wejścia do centrum pozyskiwania nasienia.

8. Po upływie okresu kwarantanny i uzyskaniu ujemnych wyników badań, o których mowa w ust. 6, zwierzęta mogą zostać wprowadzone, za zgodą lekarza weterynarii centrum, do pomieszczeń stałego przebywania zwierząt oraz do pomieszczeń, w których pozyskiwane jest nasienie; wszystkie przemieszczania zwierząt powinny być ewidencjonowane przez lekarza weterynarii centrum.

9. W dniu dopuszczenia do pomieszczeń stałego przebywania zwierząt oraz do pomieszczeń, w których pozyskiwane jest nasienie, żadne zwierzę nie może przejawiać klinicznych objawów choroby; zwierzęta powinny pochodzić z pomieszczeń kwarantanny, które w dniu wysyłki spełniają następujące wymagania:

- 1) położone są w miejscu, gdzie w promieniu 10 km, w okresie 30 dni, nie stwierdzono przypadków pryszczycy;
- 2) w okresie 3 miesięcy były wolne od pryszczycy i brucelozy;
- 3) w okresie 30 dni były wolne od pryszczycy, gruźlicy, brucelozy, enzootycznej białaczki bydła.

10. Przed pierwszą wysyłką nasienia, pozyskanego od zwierząt, które w wyniku testu w kierunku BVD/MD uzyskały wynik serologicznie dodatni, próbkę nasienia poddaje się testowi izolacji wirusa lub testowi ELISA z antygenem wirusa w kierunku BVD/MD; w przypadku uzyskania wyniku dodatniego zwierzę usuwa się z centrum pozyskiwania nasienia, a całość jego nasienia niszczy.

11. Buhaje przebywające w centrum pozyskiwania nasienia powinny raz w roku zostać poddane z wynikiem ujemnym następującym badaniom na:

- 1) gruźlicę — testem śródskórnej tuberkulinizacji, przy użyciu tuberkuliny bydłowej i ptaków;
- 2) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr lub próbie wiązania dopełniacza, wykazującą miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek);
- 3) enzootyczną białaczkę bydła — skринingowym testem serologicznym lub testem ELISA;
- 4) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IBV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA (badanie surowicy krwi w stosunku do całego wirusa);
- 5) chorobę mętwikową (*Campylobacter foetus* ssp. *venerealis*) — testem hodowli przeprowadzonym

na próbce materiału z napletka — w przypadku buhajów używanych do pozyskiwania nasienia lub mających kontakt z takimi buhajami;

6) zarazę rżęstkową (*Trichomonas foetus*) — testem hodowli przeprowadzonym na próbce materiału z napletka — w przypadku buhajów używanych do pozyskiwania nasienia lub mających kontakt z takimi buhajami;

7) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD) — testem serologicznym dla określenia obecności lub braku przeciwciał — wyłącznie dla zwierząt serologicznie ujemnych; jeżeli zwierzę w wyniku badania uzyska wynik dodatni, to nasienie od tego zwierzęcia pozyskane od momentu ostatniego badania z wynikiem ujemnym niszczy się albo bada w kierunku obecności wirusa, z wynikiem ujemnym.

12. Buhaje, które nie są używane od co najmniej 6 miesięcy do pozyskiwania nasienia i nie miały kontaktu ze zwierzętami o niższym statusie zdrowotnym, mogą być zwolnione od badania na chorobę mętwikową i zarazę rżęstkową pod warunkiem, że przed ich ponownym wprowadzeniem do centrum pozyskiwania nasienia będą poddane takim testom, z wynikiem

ujemnym, w okresie nie dłuższym niż 30 dni przed wznowieniem produkcji nasienia.

13. Wszystkie wymagane badania powinny być wykonywane w laboratorium diagnostycznym.

14. Jeżeli wynik przynajmniej jednego z okresowych badań, o których mowa w ust. 11 pkt 1—6, był dodatni, zwierzęta izoluje się, a pozyskane od nich nasienie, licząc od dnia ostatniego ujemnego wyniku badania, nie może być przedmiotem handlu; nasienie pozyskane od wszystkich innych zwierząt w centrum pozyskiwania nasienia, od momentu kiedy uzyskano wynik dodatni, przechowuje się oddzielnie i nie może być przedmiotem handlu do momentu przywrócenia statusu zdrowotnego centrum pozyskiwania nasienia.

15. Jeżeli wymagania określone w ust. 1—14 zostały spełnione, zwierzęta mogą być przemieszczane z jednego centrum pozyskiwania nasienia do innego o takim samym statusie zdrowotnym bez okresu kwarentanny lub przeprowadzania testów, jeżeli jest to przeniesienie bezpośrednie. Przemieszczane zwierzęta nie mogą mieć kontaktu ze zwierzętami parzystokopytnymi o niższym statusie zdrowotnym, a środki transportu muszą być oczyszczane i odkażone przed ich użyciem.